Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16418

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i (AMBTÖ), çocuk kliniklerinde çal??an hem?irelerin **aile merkezli bak?m** uygulamalar?na yönelik tutumlar?n? ölçmek amac?yla 2018 y?l?nda Ayfer Kara taraf?ndan geli?tirilmi? öz bildirim tipi bir araçt?r. Ölçek, hem?irelik e?itimlerinin veya kurumsal müdahalelerin, profesyonellerin aile kat?l?m?na ve merkezli bak?ma olan yakla??mlar? üzerindeki etkisini de?erlendirmek için tasarlanm??t?r. Geli?tirme çal??mas? sonucunda, ölçe?in yüksek düzeyde geçerlik ve güvenirlik ölçütlerini kar??lad??? belirlenmi?tir.

Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmakta olup, hem?irelerin aileye sayg?, i?birli?i, bilgi payla??m? ve aile kat?l?m?n? te?vik etme gibi temel aile merkezli bak?m bile?enlerine yönelik tutumlar?n? kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Aile Merkezli Bak?m, Hem?ire, Tutum Ölçe?i, Çocuk Sa?l???, Psikometri, Geli?tirme Çal??mas?, Atatürk Üniversitesi.

Yazarlar

Ayfer Kara

Amaç

Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, çocuk kliniklerinde görev yapan hem?irelerin, **Aile Merkezli Bak?m (AMB)** felsefesine yönelik mevcut tutumlar?n? ve inançlar?n? bilimsel metotlarla belirlemektir. Bu tutumlar?n ölçülmesi, hem?irelik hizmetlerinde AMB ilkelerinin benimsenme düzeyini saptamak ve bak?m kalitesini art?rmak için at?lacak ad?mlara rehberlik etmek aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçek ayn? zamanda, hem?irelerin AMB ilkelerini uygulamaya ne ölçüde istekli olduklar?n? ve ailelerin tedavi sürecine kat?l?m?na ne kadar de?er verdiklerini ortaya koyarak, kurumsal e?itim ihtiyaçlar?n?n belirlenmesine katk? sa?lamay? amaçlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, "Çocuk kliniklerinde çal??an hem?irelerde, Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i geçerli ve güvenilir olarak geli?tirilir" hipotezini desteklemi?tir.

Yap?

AMBTÖ, hem?irelikte etik ve profesyonel bir standart haline gelen **Aile Merkezli Bak?m (AMB)** yakla??m?na yönelik profesyonel tutumu ölçmektedir. Bu yap?, hem?irenin aileyi hastan?n bak?m?nda bir ortak olarak görme, bilgi ak???n? sa?lama ve ailenin ihtiyaçlar?na duyarl?l?k

ARABPSYCHOLOGY.COM

gösterme e?ilimlerini içeren çok boyutlu bir psikolojik e?ilimi temsil eder.

Ölçülen psikolojik yap?, yaln?zca bilgi düzeyini de?il, ayn? zamanda hem?irelerin aile kat?l?m?na yönelik duygusal tepkilerini ve davran??sal niyetlerini de kapsamaktad?r. Ölçek bu sayede, hem?irelerin profesyonel uygulamalar?ndaki temel felsefi yönelimi ortaya koymaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, kabul edilebilir ve yüksek düzeyde ölçütleri kar??layacak ?ekilde yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini destekleyen önemli bulgulardan biri, madde toplam korelasyon de?erleridir. Bu de?erler, maddelerin ölçe?in ölçtü?ü genel yap?yla uyumunu gösterir ve AMBTÖ için r= 0.324 ile 0.771 aras?nda tespit edilmi?tir. Bu aral?k, maddelerin ölçe?in bütünüyle güçlü bir ili?ki içinde oldu?unu ve ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in ay?rt edicilik geçerli?i de analiz edilmi? ve p= 0.000<0.001 düzeyinde anlaml? bulunmu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in farkl? tutum düzeylerine sahip bireyleri ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini kan?tlamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in çocuk kliniklerinde çal??an hem?irelerde geçerli oldu?u sonucuna varm??t?r.

Güvenirlik

AMBTÖ'nün güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl? ve kararl? bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulam??t?r. ?ç tutarl?l?k güvenirli?i, **Cronbach's Alpha katsay?s?** ile hesaplanm?? ve sonuç 0.982 olarak bulunmu?tur. Bu de?er, sosyal bilimler ölçekleri için mükemmel kabul edilen bir iç tutarl?l?k düzeyini temsil eder ve ölçek maddelerinin ayn? yap?y? yüksek düzeyde ölçtü?ünü gösterir.

Ek olarak, ölçe?in zamansal kararl?l???n? ölçmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i yap?lm??t?r ve bu analizde r= 0.895 gibi yüksek bir korelasyon katsay?s? elde edilmi?tir. E?de?er form güvenirli?i de p= 0.000<0.001 düzeyinde anlaml? bulunmu?tur. Bu istatistiksel veriler, ölçe?in hem iç tutarl?l?k hem de zamana ba?l? kararl?l?k aç?s?ndan yüksek güvenilirlik sa?lad???n? kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçek, Ayfer Kara'n?n doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir ve bu süreçte kapsaml? geçerlik ve güvenirlik analizleri uygulanm??t?r. Kaynak içerikte faktör yap?s?na dair spesifik boyut bilgisi verilmemi? olsa da, geli?tirme çal??malar?nda yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizinin (Aç?mlay?c? ve/veya Do?rulay?c?) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Elde edilen son derece yüksek Cronbach's Alpha de?eri (0.982), ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n güçlü bir

ARABPSYCHOLOGY.COM

?ekilde bütünle?mi? oldu?unu ve muhtemelen tek bir bask?n boyuta sahip oldu?unu veya çok boyutlu yap?da alt boyutlar?n birbirleriyle çok yüksek korelasyon gösterdi?ini i?aret etmektedir. Ölçe?in detayl? faktör yap?s?, tezin metodoloji bölümünde incelenebilir.

Araç

Test Type: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Kesinlikle Kat?l?yorum, Kat?l?yorum, Karars?z?m, Kat?lm?yorum, Kesinlikle Kat?lm?yorum)

Language Available: Türkçe

Population Group: Hem?ireler

Age Group: Yeti?kin (Çocuk kliniklerinde çal??an hem?ireler)

Population Details: Çocuk kliniklerinde görev yapan profesyonel hem?ireler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Kat?l?mc?lar?n aile merkezli bak?m uygulamalar?na yönelik tutumlar?n? derecelendirmeleri beklenir.

Anahtar Kelimeler

Çocuk Hem?ireli?i, Tutum Ölçümü, Cronbach Alpha, Test-Tekrar Test, Güvenilirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il (N/A)

Affiliation Email addresses: Bilgi mevcut de?il (N/A)

Correspondence Address: Atatürk Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Erzurum (Tezin sunuldu?u kurum)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i, Ayfer Kara taraf?ndan **2018** y?l?nda doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m? için gerekli izinler ve telif haklar?, yazar ve tezin sunuldu?u kurum olan Atatürk Üniversitesi'ne aittir. Ölçe?i kullanmak isteyen ara?t?rmac?lar?n sorumlu yazar Ayfer Kara ile ileti?ime geçmesi tavsiye edilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu ba?lant?dan indirilebilir: aile-merkezli-bakim-tutum-olcegi-toad.pdf.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tezin tam metnine ise YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Kara, A. (2018). *Aile merkezli bak?m e?itiminin çocuk hem?irelerinin tutumlar?na etkisi* (Doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Aile Merkezli Bak?m Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte payla??lmam??t?r. Maddelerin tam listesi, telif haklar? nedeniyle yazar?n doktora tezinde veya ilgili akademik yay?nlar?nda bulunabilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM